

Historische Vereniging Haarlem

Ir. Ronald B. Fukken

Voorzitter werkgroep Gebouw & Omgeving
+31641301259 ronaldfukken@gmail.com

adresgegevens: www.haarlem.nl

Sinds 1901

Haarlem, 26 oktober 2015

Aan: het College van Burgemeester en Wethouders
t.a.v. wethouder J.K.N van Spijk
Grote Markt 2 - te Haarlem

Betreft: Behoud Muurreliëf "Ode aan de Bakker", 1964, van Levinus Tollenaar (1918-1970)

De Historische Vereniging Haarlem heeft kennis genomen van de stedenbouwkundige ontwikkelingen in het plangebied "Zone Kruger/Werf".

De thans leegstaande broodfabriek "Quality Bakers" -de voormalige Vermaat broodfabriek- aan de Paul Krugerkade, is in dit plangebied gelegen. Deze fabriek is aan twee zijden voorzien van een bakstenen muurreliëf van de kunstenaar Levinus Tollenaar getiteld "Ode aan de bakker".

Momenteel zijn besprekingen gaande om op de plek van de leegstaande fabriek 73 woningen te bouwen. De Gemeente Haarlem heeft daartoe onlangs een eerste overeenkomst met Amvest Woningen/Nova Projectontwikkeling te Amsterdam ondertekend. AMVEST, eigenaar van het pand, heeft het Atelier Quadrat te Rotterdam een plan laten opstellen.

De Historische Vereniging Haarlem heeft op 27 april 2012 met de publicatie "Wederopbouw in Haarlem" en een tentoonstelling in De Hoofdwacht "Wederopbouw in Haarlem" gepleit om 31 naoorlogse objecten een beschermde status te geven. Deze publicatie is bij de opening van de tentoonstelling in De Hoofdwacht overhandigd aan Jan Nieuwenburg, destijds wethouder Ruimtelijke Ordening en Monumentenzorg en aan Margot Haasdonk, beleidsmedewerkster Monumentenzorg van de Gemeente Haarlem.

Hoewel de Gemeente Haarlem in beleidsnotities te kennen geeft objecten uit de Wederopbouwperiode uit cultuur historisch oogpunt waardevol te vinden, heeft zij tot op heden deze mening niet geformaliseerd met het toekennen van de beschermde status Gemeentemonument. Wel heeft het gemeente bestuur in 2012, aangespoord door de Rijksdienst voor het Cultureel Erfgoed, vijf objecten uit het boek "Wederopbouw in Haarlem" die hierin het predicaat beschermwaardig hebben gekregen, voorgedragen voor de status Rijksmonument. Uiteindelijk zijn twee van de vijf nl. de Pastoor van Ars kerk en de Mons Aurea school opgenomen op de lijst van Rijksmonumenten.

Een van de 5 voorgedragen objecten was het figuratief reliëf van baksteen met voorstellingen betreffende het bakkersvak "Ode aan de bakker" van Levinus Tollenaar aan de buitenmuren van de broodfabriek "Quality Bakers". Niet alleen de techniek (baksteenreliëf) is vrij zeldzaam ook de omvang en de vorm (de hoek om) is uniek. De signatuur van Levinus Tollenaar is bijzonder en o.i. van meer dan lokale betekenis. (zie foto's)

Nu er plannen zijn om op de plaats van de voormalige Broodfabriek woningen te gaan bouwen, dreigt bij gebrek aan een formeel toegekende beschermde status vernietiging van dit object van cultuurhistorische waarde.

Om dit te voorkomen dringt de Historische Vereniging Haarlem er bij U op aan, het behoud van het figuratief reliëf van bakstenen als uitgangspunt voor de planontwikkeling op te nemen. Het reliëf is o.i. zeer goed te integreren in toekomstige nieuwbouw. Op deze manier blijft een stukje geschiedenis, zo typerend voor het tijdsbestek en zo typerend voor deze buurt, vormgegeven door Levinus Tollenaar, een onderdeel van de openbare ruimte.

Er is ons evenwel nog geen plan bekend. Maar om e.e.a. te visualiseren is een schets toegevoegd.

Deze gaat als illustratie nog wel een stap verder door de structuur en deels de constructie van de betonbogen van het grote bedrijfspand, ook als erfgoed, er bij te betrekken. In dit geval door van strokenbouw uit te gaan (meer Scandinavisch dan Hollands).

Wij verzoeken U een procedure in gang te zetten om objecten, ensembles en kunstwerken uit de Wederopbouwperiode de status Gemeentemonument te geven. Deze status is dan leidend bij het opstellen van bestemmingsplannen, het toetsen van aanvragen voor omgevingsvergunningen en het “sturen” van gebiedsontwikkelingen.

In afwachting van uw reactie,

Hoogachtend,
Ronald Fukken

Bijlage: 2 foto's

PS. deze brief is t.k.n. gestuurd naar de volgende adressen:

Commissie ARK maerschot@haarlem.nl

[Leden Cie Ontwikkeling. griffiebureau@haarlem.nl](mailto:leden.cie.ontwikkeling.griffiebureau@haarlem.nl)

Amvest Postbus 12446 1100 AK Amsterdam, projectmanager ir. M. van Aarle

mvanaarle@amvest.nl

Atelier Quadrat - Schiedamsdijk 85 D , 3011 EN Rotterdam atelier@quadrat.nl

cc erven L. Tollenaar de heer W.P.M.Tollenaar, Leidsevaart 440 2014 HN Haarlem

cc BOEI - Postbus 3800 GD Amersfoort info@BOEI.nl

cc RCE – info@cultureelerfgoed.nl

cc Erfgoedstem - Smallepad 5 - 3811 MG Amersfoort

cc. Bond Heemschut F.H. Brugman info@bridgeconsult.org

cc Haarlems Dagblad, Henk Geist h.geist@hollandmediacombinatie.nl

